

MŪSŲ LIETUVŲ

SÃO PAULO - BRASIL - 1971 m. kovė - março 5 d.

Šio Numerio GARBĖS LEIDEJAS

VINCAS KULIEŠIUS

kuris šiuo metu iš Čikagos atvykęs atostogauti lankosi pažįstamų tarpe Sāo Paulyje. Jis yra ilgamets ML skaitytojas, laikraštį užsakes ir kitiems. Remia taip pat lietuvišką ir religinę veiklą ir joje dalyvauja. Linkime jam toliau maloniai atostogauti ir ateityje vėl sugrįžti į Braziliją.

M. L. Administracija

PLACIAJAME PASAULYJE

VIETNAMAS

Vietnamų lievūs, džunglių pinklės ir Ho Chi Minh kelio sudėtingumas sulėtino pietų vietnamiečių ir juos lydinių JAV pajėgų įsiveržimą į Laos. Priešas pasirodė stiprus. Vietname liko apie du šimtai tūkstančių amerikiečių karių, prieš porą metų buvo arti šešių tūkstančių.

IZRAELIS

Izraelis ir arabų kraštai svarsto JT tarpininko Jarring taikos planą, kuris reikalauja pasitraukti iki prieškarinių sienų, ir Nixono bei Rogers siūlymą taikai atsiekti.

Brazilija

Didelės liūtys apliejo žemesnes S. Paulo vietas, sulaukdamos judėjimą, perkirdamos laidus. Ypatingai nukentėjo javų prekybos sritis.

Rio de Janeiro vandenyse žuvo virš 30 asmenų ir bijoma užkrėtimų, kurie galėtų plisti po didelio lietaus potvynio.

Paulius VI kalbėjo tiesiai iš Vatikano per Embratel į Braziliją portugališkai, pradėdamas Fraternidade sąjūžio metinį planą, pavadintą «Susaikymas».

Metinis vyskupų suvažiavimas Belo Horizonte atkreipia dvasiškių ir kunigų dėmesį į ekumeninį sąjūdį, liturginį atnaujinimą, tikybos mokymą ir reikalingą vienybę.

LIETUVIŠKAS RADIJO

Lietuvių kalba transliacijos ilgomis radijo bangomis siunčiamos iš įvairių stočių. Čia paduodamas Lietuvos laikas, iš kurio Sāo Paulyje reikia atimti šešias valandas.

Iš Madrido kasdieną po 15 minučių, nuo 11.30, 17.00 ir 22.30 val., 32.04 metrai. Iš Romos kasdieną po 20 minučių, nuo 7.45 val., 41.24 ir 49.38 bangomis. Iš Vatikano kiekvieną vakarą po 15 minučių nuo 21.00 val., 31.15, 41.92 ir 48.90 metrų bangomis, o sekmadieniais papildomai pusės valandos programa nuo 9.30, 25.55 arba 31.10 bangomis. Iš Manilos, Filipinuose, per radijo Veritas kasdieną po 25 min. 7.30 ir 20 val. rytų Sibiro laiku (Sāo Paulyje atimti 11 val.), bangos 19–25 metrų. Amerikos Balsas transliuoja pusės valandos 18.30 val. ir kartoja 20 val. 13 ir 19 m. bangomis.

Visi 53 šių metų stovyklautojai ACM stovyklavietėje prie Billings užtvankos, Sāo Bernardo do Oampo, prie stovyklose įrasto lietuviško kryžiaus ir rankų darbo veliavos «Jaunimo stovykla – Sāo Paulo». Iš vadovų matosi paskutinėje eilėje iš kairės Emilija Benoraitytė – pirmoji, Janina Valavičienė – penktoji, Magdalena Vinkšnaitienė – šeštoji (prie kryžiaus) Alfonsas Petraitis – viduryje; iš dešinės Rimgaudas Jūraitis – pirmasis, Arūnas Steponaitis – ketvirtasis Stovykla įvyko sausio 5–12 dienomis. Nuotrauka Antano Saulaičio.

SUDANAS

Šioje Afrikos valstybėje sovietai stato laivams bazę, gaminamą raketų. Sovietai patarėjai talkina Sudano kariuomenei kovoje prieš pietinėje krašto dalyje gyvenančius juodusius.

BELGIJA

Prancūzija, Vakarų Vokietija Italija, Luksemburgas, Olandija ir Belgija sutarė iki 1981 metų suvienyti savo pinigų ir mokesčių sistemas.

ŽENEVA

Po aštuonerių metų derybų dešimtis Europos valstybių sutarė steigti atominės energijos stotį, kuri pradėsianti veikti 1975 metais būsianti pati didžiausia pasaulyje.

J. A. V.

Valdžios pastatuose išsprogintos bombos. FBI tiria sabotazo gaimybes.

Nauja krizė Panamoje iškilio, kai panamietis buvo išvežtas į JAV laukti teismo už nuodų kontrabandą.

Š. AIRIJA

Naujose riaušėse žuvo du policininkai ir 10 kitų. Areštuotų tarpe jauni vaikai, suaugusiųjų pasiūsti britų karių erzinti. Britų valdžia jau pradėjo vykdyti katalikų pagaidavimus, bet slapioji airių armija kovoja toliau, siekdama sujungti Šiaurinę Airiją su Airijos respublika.

KOLUMBIJA

Studentų riaušės Cali ir kituose didesniuose miestuose privertė kariuomenę užimti Bogotą, Medelliną ir kitus centrus.

Simas Kudirka mires

Vasario 12 New Yorko laikraščiai ir televizija paskelbė kad lietuvių turimomis patikimomis žiniomis Simas Kudirka, norėjęs pabėgti laisvėn bet amerikiečių jūreivių sovietams atiduotas, miręs Klai pėdos ligoninėje, kurio buvo povandeniniu laivu slapiai nuvežtas Sovietų spauda rašo, kad Kudirka sveikai ir gyvas.

Pasaulinė spauda daug teberašo apie Kudirką. Sovietiniai šaltiniai nurodo, kad «Sovietskaja Litva» laivo kapitonas, V. M. Popov, nuteistas ir esąs sovietų darbo stovykloje.

Ilinois valstijos parlamentas priėmė rezoliuciją, kad JAV karo laivo «Vigilant» pavadinimas būtų pakeistas į «Simas Kudirka», kad būtų prisiminimas vieniems kariams ir visiems valstybės pareigūnams Amerikos ištikimybės pagrindinėms žmogaus teisėms ir kad šis kraštas turi būti prieglauda visiems, kurie ieško išsigelbėjimo nuo tironijos ir priespaudos.

Pagal ELTA žinias, Lietuvoje Simo Kudirkos klausimas ir tragedija labai plačiai ir atviroi diskutuojama.

JAV senatorius E. W. Brooke iš Massachusetts valstijos, negrus, senato rūmuose priminė Lietuvos laisvės troškimą bei kovas, Brazinskių, Simokaičio ir Kudirkos įvykius, ir pareiškė, kad Amerika ligi šiol dar nėra pakan-

kamai padariusi Lietuvos reikalui, nors Afrikos ir Azijos valstybės nuolat tampa nepriklausomos, o sovietų imperija Lietuvą tebevaldo. Ragina kelti klausimą Jungtinėse Tautose.

New Hampshire valstijoje, JAV, grupė studentų amerikiečių parašė laikraščiams peticijos tekstą perspausdinti ir surinktus parašus persiųsti į Maskvą Kosyginui. Parašai renkami gatvėse, staigose, krautuvėse.

Vasario 17 ir 28 dienomis Čikagoje įvyko Simo Kudirkos tragedijai pažymėti koncertas. Kudirkai atminti kompozitorius Darius Lapinskas sukūrė veikalą «Il Vigilante del Mare», kuriame, šalia muzikos, yra teatras, skaidrės, dainos, žodiniai tekstai, dekoracijos ir filmos. Taip pat išpildyta Čurlionio simfoninė poema «Jūra» ir Lapinsko kita kūryba, «Infinitus VII» su modernaus šokio pasirodymu. Vakara ruošė radijo programa «Margutis».

Į sovietų prezidentą Podgorinį kreipėsi keturi žymūs amerikiečiai, vieni didesniųjų vietnamo karo priešininkų užtardami Simokaitį, norėjusių nukreipti lėktuvą į vakarus. Prof. N. Chomsky, dr. S. Coffin, dr. B. Spock ir prof. H. Zinn rašo: «Mūsų sąžinė neleidžia tylėti dėl griežtų bausmių Prašome pasigailėjimo.» Jie pažymi, kad Sovietų Są-

junga vis nepripažįsta žmogaus teisės išvykti iš krašto į kitą ir kad valdžios griežtumas vis auga.

II JAUNIMO KONGRESAS

Antrasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas įvyks 1972 metais Čikagoje. Jo komitetas sudaro 22 organizacijų atstovai JA Lietuvių Benruomenės ir Kanados LB atstovai PLB jaunimo sekcija, studentų sąjunga, neo-lituasai, skautų brolija ir seserija, ateitininkų moksleiviai ir studentai, akademiškai skautai, Lietuvos Vyčiai, Santa Šviesa, jūrų skautija, sporto sąjunga, evangelikų kuteronų ratelis ir kiti. Kaip ir 1966 metais, daug dėmesio ir lėšų bus skiriamas suaugusiųjų atstovų iš tolimų kraštų – Pietų Amerikos, Europos, Australijos ir kitur. Pirmajame kongrese dalyvavo atstovai iš 17 kraštų kuriuose lietuviai gyvena organizuotai. Iš Brazilijos dalyvavo šeši, iš Urugvajaus pašeši, iš Argentinos arti 30.

KUNIGO TEISMAS

Lietuvoje kun A. Šeškevičius nuteistas metus kalėti už vaikų katekizmo žinių patikrinimą. Jo gynimosi byla pasiekusi vakarus. Ją plačiau perspausdins «Mūsų Lietuva» ateinančiuose numeriuose.

Pavergtoji Lietuva

Paminklų apsaugos inspekcija tyrinėja Dūkštos piliakalną prie Neries. Piliakalnis buvo lietuvių naudojamas istisus 2500 metų, todėl apšaliai įvairių iškasenų: papuošalų, darbo įrankių, ginklų.

Jadvyga Čiurlionytė išleido savo prisiminimus apie M. K. Čiurlionį, muziką ir menininką.

Adomo Mickevičiaus biblioteka Vilniuje sutelkusi 400 tūkstančių knygų ir gauna 344 laikraščius ir žurnalus įvairiomis kalbomis.

Prie senosios sodybos, kurioje gimė vysk. Motiejus Valančius, pastatyta ažuolinė Palangos Juzės skulptūra.

Kaimo statybos penkmetis pastatė apie 10.000 butų, bet planai neišnašingi įvykdyti, kadangi trūksta statybininkų, kurių atlyginimas mažas ir kurie iš miesto į kaimą darban turi vykti po 30–40 km. Trūksta ir statybos medžiagų kurių paskirstymas netvarkingas ir kuriam brėžiniai atliekami pavėluotai.

Sovietų sąjungos gyventojų surašymo metu pusė milijono tarnautojų apklausinėjo apie 240 milijonų gyventojų. Sąjungoje yra apie 130 tautų ir rasų, ir valdžia susirūpi-

nusi, kad rusai pamažu tampa mažuma, o įvairios tautos reikalauja vis daugiau teisių. Manoma, kad politinių kalinių pusė yra kaip tik kitu, ne rusų, tautybės žmonės. Sibiro pramonė teįvykdė 65% nustatyto darbo, kadangi vietiniams nepatinka iš kitur atsiųsti vedėjai o kitų tautų ūkio pramonė lėtai kyla, kadangi jų geriausi valsiiai ir daržovės išvežami Rusijon ir brangiau parduodami Tautoms, gyvenančios prie Kinijos sienos, duodama daugiau svarbos, kad ten išsivystytų raštingumas ir pramonė. Amerikietis «Newsweek» žurnalo korespondentas praneša, kad rusai mėgsta lankytis Baltijos kraštuose, kur nuotaika yra vakarietiška, o gyvenimas geresnis ir smulkiąjį technika geriau išvystyta: «Estas pasakė jam: Mes galime būti ir socialistai, bet jeigu mes nebūtume Rusijos dalimi, mes būtume tokie pat turtingi kaip švedai. Didžiausios bėdos Kremlui sudaro Ukraina, kurioje yra arti 50 milijonų gyventojų, milžiniškas ūkis ir didžiuliai plotai. Ukrainiečiai tautiniai labai susipratę, pyksta, kadangi miestuose neleidžiama mokytis jų kalbos. Sovietų valdžia žino, kad duodama daugiau autonomijos tautybėms, suskaldins savąją imperiją.

MIRĖ KUNIGAI. Šių metų pradžioje mirė kun. Juozas

UGINTAS, 82 metų, klebonas Varsėdžiuose ir Užventyje, Žemaitijoje, ir kun. Vytautas Katinas, 51 metų, iš Paņevėžio vyskupijos.

KUNIGŲ SKAIČIUS

Spauda praneša kad Lenkijoje dabar esama 16,839 kunigai, o prieš karą buvo 11,394, tuoj po karo 7,170. Nuo 1957 metų išventinti 760 kunigų iki 412 kunigų per metus, kad pusė jų jaunesni negu 40 metų. Tuo tarpu Lietuvoje prieš karą buvo 1,450 kunigų, o dabar liko 844, kurių šimtas yra invalidai. Per metus išventinami tik 68 kunigai. Valdžia ne tik varžo seminariją ir kunigų veiklą, bet uždaro bažnyčias: iš 1047 koplyčių ir bažnyčių teliko 615 atidarytų.

DIPLOMAI NESIMOKIUSIEMS

Kadangi mokslas istaigos yra komunistinio švietimo istaigos, partijos komitetai į mokslo sąrašus įrašo žmones kurie nebuvo nei mokykloje nei laike egzaminų. Tai pranešama apie palėti Lenkijoje. Ar taip yra ir Lietuvoje, spauda nepraneša.

DIRBA KAZACHSTANE

«Tiesa» rašo, kad lietuviai vežami darbams Kazachstanan, toli nuo Lietuvos, kurioje net šešėlyje karštis siekia 45 laipsnius. Lietuviai lakūnai, kurių yra dešimtis, tręšia laukus, naikina skėrius ir kitus kenkėjus. Siemet apdirbo 53.000 hektarų plotą.

ATRASTAS POETAS

Išėjimoje gerai pažįstamas ir mėgiamas poetas, žuvęs ka ro metu 1944 metais, pagaliau pripažintas Lietuvoje. Laisvajame pasaulyje buvo išleista keletą jo eilėraščių knygų, o 1970 metais Lietuvoje pasirodė «Pergatėje», rašytojų žurnale recenzija ir išleista knyga. Žinoma, kad Lietuvoje ypatingai karo ir Stalino laikais, Mačernio poezija ėjo iš rankų į rankas, ypatingai jaunimo tarpe, kurie nusi rašinėjo slapta į sąsiuvinčius uždraustą poeziją.

ŽUVO AR MIRĖ

Sausio 13 mirė vienas žymiausių Lietuvos geologų, Konstantinas Ignatavičius, turėjęs 39 metus. Mirties priežastis nežinoma, nors oficialiai rašoma: «mirė po trumpos, bet sunkios ligos.»

Pagal Vakarus pasiekusias žinias, kalbininkas J. Kazlauskas buvo okupantų internuotas nervų ligoninėn ir ten nu marintas. Buvo vos 40 metų. Atsisakė perimti istorijos filosofijos fakultetą ir buvo kvieštas skaityti paskaitas laisvajame pasaulyje. «Keleivis» ir «Draugas» praneša, kad jis buvo nužudytas.

AVIACIJOS SUKAKTIS

Lietuvos aviacijos 50 ties metu sukaktis minėta Kaune visokių lėktuvų, jų nuotraukų ir kitų suvenyrų paroda, Dariaus ir Girėno «Lituanikos» liekanos, visokios kavgutės ir vadovėliai.

PRAMONĖS STOVIS

Patį «Tiesa» Vilniuje nusi-

kundžia, kad daugelis imonių gamina prastus gaminius ir ragina rašyti Statybinių medžiagų pramonės ministerijai, Automobilių pramonės ministerijai ir kitiems. Sunku ir pataisyti ar remontuoti prietaisus, Jeigu viskas būtų lietuvių rankose, greičiausiai tokios mašinos, okupanto privirtos, nebūtų.

DIDĖJA MASKVOS ITAKA

1970 gruodžio mėnesi Lietuvoje pakeista konstitucija kad belieka penkios vadinamos «respublikinės» ministerijos, kuries valdomos daugiau iš Lietuvos: transporto, buitinio gyventojų aptarnavimo, komunalinio ūkio, socialinio aprūpinimo ir vietinės pramonės. Kitos ministerijos perėjo į daugiau tiesioginę Maskvos priežiūrą: mokslo, medžio pramonės, finansų, gyvenbos, kaimo statybos, kultūros, maisto ir lengvosios pramonės, melioracijos, vandens ir miško ūkio, pieno ir mėsos, statybos, sveikatos, teisingumo, užsienio reikalų, vidaus reikalų ir žemės ūkio.

SPAUDOS PLATINIMAS

«Tiesa» rašo, kad kiekvienam tūkstančiui gyventojų tenka 1635 egzemplioriai spaudos (laikraščių ir žurnalų). Daugiausia spaudos Panevėžio rajonas su 2109 egzempliorių tūkstančiui gyventojų, o ypatingai mažiau skaito Kėdainių, Vilkaviškio, Švenčionių, Tauragės, Mazeikių ir Kelmės rajonai. Ten spauda yra brukama prievarta, o kaimo mato iš vakaruose gaunamų nemaža dalis pilna ivairių prakalbų ir priverstinai idėtų šlovainimų.

Liepsnos ir Apmaudo Asočiai

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

(Tęsinys)

Ant stogo prie pat šoninių gegnių sandūros buvo trumpas bokštelis. Ant to gana nedidelaus bokštelio medinis ir šviežiu medžiu švystintis kryžius.

Medinis, šviežiu medžiu švystintis, drąsus kryžius kolūkyje!

Pastatas stūksojo varlynėje, kurią Dareikos gavo savo sodybiniam sklypui.

— Nagi, — aš suvapėjau, visiškai pasimėtęs, visiškai suglumęs dėl staigmenos, — kas gi tai? Ar dekoracija kokiam filmui, kur trauks senas, žemas, nualintas trobeles grėta melancholiškos bažnytėlės?

Įsukau į raštinę, nė nevykdamas į savo kambarį. Raikūnas, kaip ir aš, išvykęs atostogoms, jau buvo grįžęs. Radau jį prie raštais apkrauto stalo, ant kurio dar sutilpo skaitytuvai, aukštas telefono aparatas su rankenėle centrinei pašaukti ir keli tušti buteliai boržomo.

— Tu namie ir aš namie, — pasveikino mane pirmininkas, — Aš pirmesnis, vakar atbūdėjau.

— Kas gi ten už gatvės? — aš drėbiau į jo pasveikinimą. — Ar dekoracija filmo nuotraukoms? Net dviračio stabdį išverčiau, kai sustabdžiau išvydęs.

— Kultnamis, draugas knygininke, atseit, kolūkinė bažnyčia, — atkriokė Raikūnas.

Jis pakėlė į mane savo graublėtą, tokį tarybinį veidą su ūsiukais — šepetukais ir pasakė:

— Pastatė gyvatės kultnamį per savaitę mums čia nesant. Net proforgas buvo į kažkokią laidotuves išsidanginęs. Per vieną savaitę, draugas knygininke, gyvatės apsidorojo. Ėmė statyti, pasiskelbė iš savo lėšų gyvenamą plotą didina. Vėliau kulto namais pavertė. Tarybinė konstitucija kultą respektuoja: Dareikos raportą priėmiau ir tyliu.

— Dareikos tam reikalui užleido sodybinį daržą? — paklausiau.

— Dareikos, ir kalinėjo su kitais.

Raikūnas išmetė iš burnos gerą debesį Kazbeko ir pridūrė:

— Dareikos statė, o kas gi už Dareikų? Aišku, Jatulis. Mūsų iššlovintas mechanikas. Bent metus nori religinkai turėti kolūkyje maldnamį.

— Bent metus?

— Juk sodybinis sklypas. Kitais metais vėl dalinsimės sklypais. Duosime Dareikoms kitą vietą. Sako jie, jeigu bus kita vieta, ten nukelsime Trebesys nesunkus, kilnojimui pritaikytas.

Mudu susižvalgėme, ir staiga mus pagavo kuone isteriškas juokas.

— Žmonės, ne vaikai, — pasakė Raikūnas. Atgyvenos, bet aktyvūs kolūkiečiai. Juk, veizėk kaip mūsų gamybinis grafikas šoko aukštyn. Manau, kad dėlto, kad duodu žmonėms valią ir dirbti ir duruoti.

Jis vėl išmetė iš burnos debesį dūmų.

— Kovojančių bedievių ratelis norėjo susipešti, bet išsilaikė demokratiškai. Ir gerai, Ta-

rybinė demokratija tvarko konfliktus be peščių. Žmonės nėra vaikai. Kam bažnyčia, kam raudonas kampelis.

Raikūnas man papasakojo, kaip keli kolūkiečiai greitomis suvežė iš apylinkės iš anksto parengtą medžiagą, kad jie tą medžiagą supirkę legaliu keliu, kad kalę tą pastatą laisvalaikio metu.

— Lyg imtų ir nukristų maldnamis į Dareikų varlynę.

— Kaip gi su statybos leidimu?

— Pašiūrė, nei šildymo, nei vandens. Gali ten bulves laikyti.

— Ir kaip gi jaučiasi pilietis Jatulis?

— O kas jam? Formaliai jis kolūkio mechanikas. Padarginėje tupi be pravaikštų, dirba be pertrūkio. Iš kitų giraėjau: pakvietė jį atilankyti kultnamį. Atlankė, kažką lotyniškai paperino, apeigas pildė. Ten, atrodo, jis kulto tarnas, padarginėje jis mechanikas. Kas gi jį pakeis kolūkyje?

Raikūnas iškreipė lūpas į kreivą šypsnį ir pasakė:

— Atvykau, pamačiau, baisiai supykau. O sėdžiu ir stebiu, ir pyktis mažta. Stebiu, kaip pasibaigs ta išdaiga.

— Pasibaigs? — paklausiau.

— Kiekviena pradžia turi savo pabaigą, — jis iškošė su burna, pilna Kazbeko dūmų...

— Dievulėliau, pagaliau paleido tave iš to Kauno! — pasveikino mane Dareikienė. — Kaip atostogos praėjo?

— Darbingai. Kursus lankiau.

(Bus daugiau)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRASTIS

Direktor responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA. N Cr. \$ 100,00 P
Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame
N Cr. \$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisyklingai savo nuostatais. Nenaudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Mūsų pastangos

Senas lotyniškas priežodis pataria: «Žodžiai pajudina, o pavyzdžiai tempia». Šiandien švenčiame Lietuvos ir lietuvių globėjo šv. Kazimiero šventę.

Kad žmogaus asmeninis gyvenimas yra kova ir kad lietuvių visuomeninis veikimas taip pat kova, nereikia aiškinti. Pradedant šventaisiais ir baigiant su kiekvienu iš mūsų, kovojame su praeitimi, už šiandieninį būvį ir už rytojį.

Su praeitimi kovojama žmogus, stengdamasis nugalėti kliūtis, užsilikusias iš pergyvenimų: mokslo stoka, finansiniai sunkumai, nevykęs auklėjimas šeimoje, karo atmintis, nutrukusios draugystės.

Už būvį žmogus kovojama, uždirbdamas duoną, išlaikydamas pažintis, sekdamas ir dalyvaudamas kasdieniniuose savo aplinkos įvykiuose, nugalėdamas savo asmeninius trūkumus.

Už ateitį kovojama siekdamas mokslo, siūsdamas savo vaikus mokytis, taupydamas dirbdamas visuomeninį darbą: dalyvaudamas chore, tautinių šokių ratelyje, organizacijose, draugijose.

Kiekvienas stengiasi pagal savo sąlygas. Jos buvo vienokios šv. Kazimiero atveju, kuris, būdamas karalaitis ir Lietuvos kunigaikštis, stengėsi dvaro gyvenime būti taurus, rūpestingas, dosnus, pamaldus. Tur būt neturime nė vieno jo užrašyto žodžio ar prakalbos, bet jo pavyzdys mums kalba labai aiškiai: žmogus gyvenimo sukuriuose gali išsikovoti taurų gyvenimą skirtą kitiems.

Tokių pavyzdžių yra ne tik gilioje praeityje, bet prieš mūsų akis: tėvai, mokytojai, nuširdūs ir sąžiningi visuomenės veikėjai, dvasiškiai, taurieji jaunuoliai.

Kas mūsų ir kitų atsiektą, atsiektą per pastangas. Kol kiekvienam žmogui bus suteiktas jam priklausęs žmogaus išskumai, kol šeima bus kuo tarpiausia, kol kiekvienas žmogus bus laisvas, kol Lietuva bus laisva ir išsivijęs lietuviai vieningi, tol kova nėra baigta.

Šv. Kazimiero diena yra ir šv. Kazimiero parapijos šventė. Ji yra asmeninė, tai reiškia jai priklauso lietuviai ir lietuvių kilmės S. Paulo ir apylinkių gyventojai nežiūrint, kokiam baire gyventų, kad ir toli nuo Mokos, kurioje yra parapijos centras.

Parapijos šventė primena lietuviams, nes mes religiniai ir tautiniai priklausome vienas kitam, kad sudarome šeimą, kuri stengiasi būti vieninga ir vienybėje stipri.

Kas Naujo Vietname?

PETRAS PAKALNIS

Vasario mėnesio pradžioje JAV žurnalistai pasidarė nervingi, kaip šunys prieš medžioklę. Kažkaip jie surodė, kad Pietų Vietname ruošias masinis puolimas, bet niekur negalėjo sužinoti, kas bus puolama. Jie teiravosi Baltuose Rūmuose, Pentagone ir Saigone, bet visur lūpos buvo užčiauptos ir nie-

kas nenorėjo kalbėti. Tik kai puolimas buvo pradėtas, oficialus informacijų šaltiniai praleido keletą žinių.

Norint suprasti Vietnamo karą, reikia sugrįžti šiek tiek į praeitį ir pažvelgti į geografines karo sąlygas.

Vietnamo karas yra džiunglių karas. Nėpaprastai vešli

Kovo 6 dieną, šeštadienį, prasideda lietuviškųjų mokyklėlių mokslo metai.

Vila Zelincje, Jaunimo Namuose, 9 val. ryto.

Mookoje, šv. Kazimiero parapijos patalpose, 9 val. ryto ir antra grupė 3 val. popiet.

Abejose mokyklose kviečiami dalyauti vaikai ir jaunimas.

augmenija dengia ir sąjungininkus, ir priešus gyvu skydu, kurį sunkiai įveikia moderniškos technikos priemonės. Šiaurės Vietnamo komunistai vengia atviros kovos ir kovoja tik tada, kada gali prisidengti miškais, aukšta žolė raistais. Į raistus tankų nesiūsi, o mažų komunistų būrelių, kurie terorizuoja gyventojus, neišgaudysi, nes kovoje jie greitai išsiterpa ir susirenka kitoje vietoje. Toji komunistų taktika nudelsė karą keletą metų.

Antra komunistams palanki aplinkybė yra Kambodijos ir Laoso neutralumas. Nepaisydami to, komunistai nutiesė per tuos kraštus kelią, kuriuo gabena į pietus kariuomenę, ginklus, maistą ir visa, kas karui reikalinga. Nors amerikiečiai tą vieškelį nuolatombombarduoja, bet 35.000 Šiaurės Vietnamo karių visuomet jį sutaiso. Komunistai slenka į Pietų Vietnamą naktimis. Kareiviai eina po vieną vieškelio pakraščiuose, o sunkvežimiai traukia viena arba kita linija. Kas 50 ar 60 kilometrų komunistai įrengė užmaskuotą sunkvežimių stotį, kur pakraunamas maištas amunicija, benzinas ir pan. Strateginėse vietose komunistai buvo įrengė dideles tvirtoves, iš kurių puldavo JAV arba Pietų Vietnamo kariams. Kai amerikiečiai juos sumušdavo, jie sprukdavo į Kamboją ar Laosą ir ten gydydavo savo žaizdas pasislėdavo, susigrupodavo ir vėl puldavo Pietų Vietnamą. Tas žaidimas tęsėsi iki praėjusių metų pusės.

Netekęs kantrybės, JAV prezidentas davė įsakymą sunaikinti komunistų tvirtoves Kambodijoje. Tokiu būdu jis norėjo sutrumpinti karo eigą. Nors jo apsisprendimas sukėlė visur daug dulkių, bet jis buvo labai naujingas. Amerikiečiai ir Pietų Vietnamo kareiviai laimėjo ne tik labai didelį karo grobį, bet taip pat ir daug laiko. Pasibaigus Kambodijos invazijai, pasirodė, kad sąjungininkai paėmė 25 000 visokių ginklų, 15 milijonų artilerijos šovinų, 7,250 tonas maisto ir 55 tonas vaisių. Svarbiausias dalykas buvo laiko laimėjimas. Generalinis JAV štabas numatė, kad gavę tokį smūgį, komunistai galės atsigausti tik po kokių 6 mėnesių ar metų. Tuo tarpu Pietų Vietnamo kariuomenė, kuri labai gražiai pasirodė Kambodijoje, galėjo labiau išsitobulinti ir peimti iš JAV karių didesnę karo našą. Iš tiesų, taip ir įvyko. Dabar Pietų Vietnamo kariuomenė turi 1,100,000 karių, saugoja visą taip vadinamą demilitari-

zuotą zoną ir padeda Laoso ir Kambodijos kariams.

Sumušti Kambodijoje, komunistai pradėjo labiau tvirtintis Laose. Pasitarusios tarp savęs, JAV ir Pietų Vietnamo vyriausybės nusprendė daryti antrą invaziją, šį kartą į Laosą. Skirtumas tarp tų dviejų invazijų yra tas, kad Pietų Vietnamas davė 20 tūkst. tankų pėstininkų, kuriuos dengia tankai, o amerikiečiai — savo galingą aviaciją: lėktuvus ir helikopterus. Paskutinėmis radijo žiniomis Pietų Vietnamo kareiviai užėmė Seponės miestą ir perkirto komunistų nutiestą vieškelį. Amerikiečių karo vadas, gen. Abrams, yra nuomonės, kad geriau yra naikinti priešo ginklų sandėlius, maisto atsargas ir vaistus, negu kareivius. Jis mano, kad žygiuodami į Laosą, sąjungininkai galės dar labiau sutrumpinti karą ir laimėti dar daugiau laiko. Tuo tarpu Kambodijos premjeras, gavęs širdies smūgį, gydosisi Hawajaus salose.

Sovietu Imperializmas PETRAS PAKALNIS

Prieš porą metų Anglijos premjeras Wilsonas pareiškė parlamente, kad iki 1971 metų Didžioji Britanija atitrauks savo kariuomenę iš Tolimųjų Rytų šiapus Sueso kanalo. Taip jis darė taupumo sumetimais. Kariuomenės išlaikymas reikalauja daug pinigų, kurių Anglija anais metais neturėjo. Be to, Wilsonui atrodo, kad Tolimuose Rytuose negresia joks karo pavojus.

Prieš pusantrų metų panašiai kalbėjo ir JAV prezidentas Niksonas. Vykdamas aplankyti keletos Azijos valstybių, Niksonas sustejo Guam saloje ir pasakė žurnalistams kad JAV gins nuo atominio puolimo tautas ne savo kariuomenė, bet ginklais ir ekonomine pagalba. «Mes norime», taip jis išsireiškė, «kad pirmąją gynimosi rolę vaidintų pačios tautos». Tas Niksono nusistatymas labai patiko amerikiečiams, kurie Pietų Vietname prarado ne tik milijonus dolerių, bet ir 44 tūkst. tančius kareivių.

Tačiau ne vienas politikas savęs klausė, kas užpildys anglių ir JAV sudarytą tuštumą? Atsakymo ilgai laukti ne reikėjo, nes į Artimuosius ir Tolimuosius Rytus pradėjo skverbtis rusai.

Maždaug prieš vienerius metus rusai įsitvirtino Egipte. Sovietai parūdo ginklus arabų valstybėms, kurios seniau buvo Anglijos, Italijos ir

Prancūzijos interesų sferoje. Rusai turi karinius patarėjus Sirijoje, Irake ir Pietų Jemene; ir neseniai perėmė anglių apleistą lėktuvų bazę Socotra saloje. Strateginė Socotra salos vertė yra didelė, nes iš jos galima uždaryti įvažiavimą į Raudonąją Jūrą. Be to, rusai naudojami Pietų Jemeno Hodeida uostu ir turi laivų bazę. Indijoje. Sovietai bandė įkurti povandeninių laivų bazę ir Kuboje, bet, stipriai priešintis JAV, turėjo atsisakyti nuo savo plano. Bet rusai turi lengvatų Mauricijaus saloje netoli Madagaskaro, iš kurios gali aprūpinti savo 3,900 laivus, žvejojantčius Pietų Afrikos pakraščiuose.

Sovietai mėgsta vadinti «Anglijos, JAV ir kitų valstybių lyderius imperialistais, bet jų pačių imperija auga kaip ant mielių. Pasibaigus karui, ji praplėtė Rusijos teritoriją 750 mylių į vakarus ir 600 mylių į pietvakarius. Iš Lenkijos ji atėmė Ukrainą, iš Čekoslovakijos Karpatų dalį, iš Rumunijos Moldavą, iš Vokietijos Karaliaučius ir apylinkes, iš Japonijos Sakalino dalį. Tris Baltijos valstybes jis įjungė į Sovietų Sąjungą, visus Krymo totorius ištrėmė į Sibirą, o satelitų valstybėse jo įpėdiniai diktuoja save valią. Kai neseniai Lenkija nusikratė partijos vadovybę ir vyriausybę, Gierekas ir naujasis premjeras tuojau nuskubėjo į Maskvą, kad gautų Kremiaus vadų palaiminimą. Trumpai, Sovietai eina tuo pačiu imperializmo keliu kuriuo ėjo Rusijos carai.

Kiekvienas didysis Maskvos kunigaikštis stengėsi praplėsti savo įtaką ir teritoriją kaimynų nenaudai. Jonas II užėmė Naugardą ir Tverą ir išskė pretenzijas į Lietuvos kunigaikščių valdomas žemes Baltgudijoje. Jo įpėdinis Bazilijus III užėmė Pskovą, Ryžaną ir Smolenską. 1654 metais rusai užvaldė Ukrainą. Petras Didysis prijungė prie Rusijos Livoniją, Estiją ir Suomiją, o Katerina Didžioji — didesniąją Lenkijos dalį ir Kurlandiją. Aleksandras II užėmė Besarabijos dalį, išplėtė savo valdžią iki Kaspijos jūros, užėmė Sibirą iki Ussuri upės ir įsteigė Vladivostoką. 1783 m. Rusija prisijungė Krymą.

Po 1917 metų revoliucijos Leninas siuntė kariuomenę į Baltijos valstybes ir Lenkiją, kad užgniauztų jų nepriklausomybę. Nevykęs Stalino žygis į Lvovą išgebėjo tas valstybes iš Sovietų jungo.

Sovietai yra lygiai tokie pat imperialistai, kaip senieji angliai, prancūzai, vokiečiai, italai, austrai ar amerikiečiai. Bet pastarieji iš istorijos pasimokė, o rusai dar ne. Žinoma, dabartinis rusų skverbtis į Artimuosius ir Tolimuosius Rytus dar nesudaro rimto pavojaus Anglijai ar JAV, bet jis reiškia pavojų lietuvių gyvenimo pradžią. Todėl angliai ir amerikiečiai imasi reikalingų priemonių prieš didėjantį Sovietų imperializmą.

MŪSŲ Lietuva

UA JUATINDIBĀ, 20 — P. DA MOOCA — SĀC PAULO, 13

V. Zelina

Vila Zelinos parapijos Lietuviškoje Mokykloje pamokos vaikams ir jaunimui prasidės kovo mėn. 6 d. 9 val. ryte. Lietuviškos mokyklos parodo mūsų šeimų tautinį susipratimą!

Vyrų Brolijos išvyka į pajūrį pavyko labai gerai, nežiūrint, kad kelias į Santos lietaus kiek apgadintas. Visi linksminosi, dainavo. Dalyvavo ir svečias iš Kanados, Vlado Palielis.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos valdybos susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 7 d., po 11 valandos Mišių. Valdybos nariams dalyvavimas būtinus.

Jonas Baltaduonis,
sekretorius

Vyrų Brolijos lėšomis buvo atnaujintas prieš bažnyčią stovįs kryžius. Jau treji ar ketveri metai praėjo nuo pastutinio pataisymo. Darbą gražiai atliko Petras Šimonis.

Kun. Stasys Šileikis kovo 3 d. iš Italijos atskrido į São Paulo. Aerodrome pasitiko prel. P. Ragažinskas ir Petras Šimonis.

Mooca

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Mokoje, Tėvų Jėzuitų patalpose prasidės kovo 6 dieną. Pamokos šiame bus ir šeštadienio rytais ir po pie-

tų, jei bus pakankamai mokinių, ir kaip bus jiems patogiau. Todėl tėvai malonėkit tuojau pranešti Tėvams Jėzuitams (tel. 273-0338) kada jūsų vaikams bus patogiau iankyti mokyklą, ryte, ar popietų.

PRANEŠIMAS

Domielė Balčytienė-Lisauskaitė iš Montevideo praneša Mikui Lisauskui, kad mirė jo brolis Petras Lisauskas, gyv. C. Polonia 3980, Cerro, Montevideo, lapkričio 19 d. 1970 metais. Kas pažįstą Miką Lisauską, kuris uždarbiauja taksiu ir turi vieną sūnų bei žmoną lietuvę čia S. Paulo mieste, yra prašomas perduoti jam tą liūdną žinią.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML: Andrius Mizeikis 20 cr.

NAUJIENOS IS URUGVAJAUS PADANGĖS

SUGRĮŽES IŠ S. PAULO JAUNIMAS (vasario 3 d.) dar ilgai pasakojo savo namiškiams, draugams ir draugėms įdomius įspūdžius. «Ažuolyno» tautinių šokių šokėjai jau čia gerai atlikę savo uždavinį — įvykdę Urugvajaus lietuvių «meno pasiuntinybę» S. Paulo ir Rio de Janeiro lietuviams!

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija vasario 7 dieną jiems suruošė šaunius pagerbimo pietus, kuriuose dalyvavo daug tautiečių. Pietumis buvo pagerbtas ir Vytautas BAGURSKAS, ką tik išlaikęs visus gydytojo egzaminus, jis anksčiau irgi buvo «Gintaro» tautinių šokių šokėjas ir krepšinio komandos «Vytis» kapitonas.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 53 METINŲ minėjimas prasidėjo iškilmingomis pamaldomis vasario 14 d. lietuvių bažnyčioje. Gražiai skambėjo parinktos šventei giesmės ir maldos ir Tėvo Petro Dugičio pasakytas pamokslas. Prieš tai tai gražios patriotinės radijo programos per «Tėvynės Prisiminimų valandėlę».

Vasario 16 d. buvo padėtas gėlių vainikas prie Urugvajaus laisvės iškovotojo José Artigas paminklo Plaza de Independencia. Jį padėjo Lietuvos atstovas A. Grišonas, asistuojant garbės sargybai su nuogais kardais trimitininkui trimituojant, Urugvajaus Užsienio Reikalų Ministerijos protokolo vicedirektoriui Sr. Entenza, dalyvaujant jauni mo būriui ir nemažai grupėi tautiečių.

Grįždamas jaunimas buvo užsukęs pas savo geradarį Eduardą Jusį, kuris jį pavaišino įvairiais gėrimais, savo darbo vynu ir savo sodo vyuogetėmis. Jaunimas už tai jam padėkavo ir padainavo lietuviškų dainų.

Lietuvos atstovas gavo malonią sveikinimo telegramą iš Urugvajaus prezidento Sr. Jorge Pacheco Areco, Montevideo dienraščiui «El Dia» ir «La Manana» įsidėjo gražius straipsnius apie Lietuvą. Taip pat ir Lietuvių Katalikų Biu-

ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖ

Lietuvių, ypatingai lietuviškos kilmės jaunimo užsienyje ir Lietuvoje globėjo šv. Kazimiero šventė yra kovo 4. Sekmadienį, kovo 7, Parque da Mooca, rua Juatindiba, 20 bus šv. Kazimiero asmeninės lietuvių parapijos atlidai. Mišios 17 val. parapijos didžiojoje salėje ir po Mišių programa.

Atstovas Anat, Grišonas pasveikino visus susirinkusius tautiečius ir paskaitė trumpą, įspūdingą paskaitėlę. Tada mišraus choro «Aido» dainininkai, apsirėdę tautiniais rūbais, skambiai dainavo «Vasario 16-ji», «Tėviškėlė», «Toli aš nuo tavęs, Tėvyne» ir «Norėčiau aš keliauti». Publika jiems nuoširdžiai plojo ir džiaugėsi juos išvydusi po ilgesnio laiko pilname sąstate.

Vėl pakyla uždanga. Scenoje pasirodo moksleivių ansamblis «Ažuolynas». Jis sušoko keturis tautinius šokius, grojant akordeonu Vyt. Vajauskui. Publika entuziastiškai plojo. Paskui dar buvo šokiai, grojant akordeonu moderniam orkestrui ir Vajauskui, tarp kurių tautiečiai šoko Suktinį Polką, Valsą...

Vila Zelinos bažnyčios išorė pradėta atnaujinti parapijos tarybos pastangomis. Bus išlinkuota kaip priekinis fasadas.

Kovo 3, po Vinco Kuliešiaus užprašytų Mišių, kuriose giedojo L. K. Bendruomenės choras, Jaunimo Namuose buvo šventė, susipažinimas su naujai atvykusiu kun. Stasiu Šileikiu ir Kazimierinių išvakarės. Vakrėlį ruošė choras, o «užfundijo» Vincas Kuliešius.

REIKALINGA TALKOS

Jačanoje gyvena 70 metų amžiaus našlė, turinti 46 metų dukrą, kuri fazendoje buvo karvės subadyta ir nuo to laiko nešneka kitą dukrą be darbo su vaiku. Už vyrą senutė gauna apie 90 kr., yra priversta elgetauti ar turguje prašinėti atliekamų daržovių.

Po truputi taupė pinigų virtuvėlei pastatyti, prieš 15 metų už 150 kruzeirų nusipirkto plytų, pradėjo statyti ir taip liko nepastatyta, o plytos lauke bestovėdamos apgedo. Jei gu atsirastų pensininkų vyrų kurie susiorganizavę nuvažiuotų Jačanon ir pastatytų jai virtuvėlę, praneškite Tėvui Jonui Bružikiui.

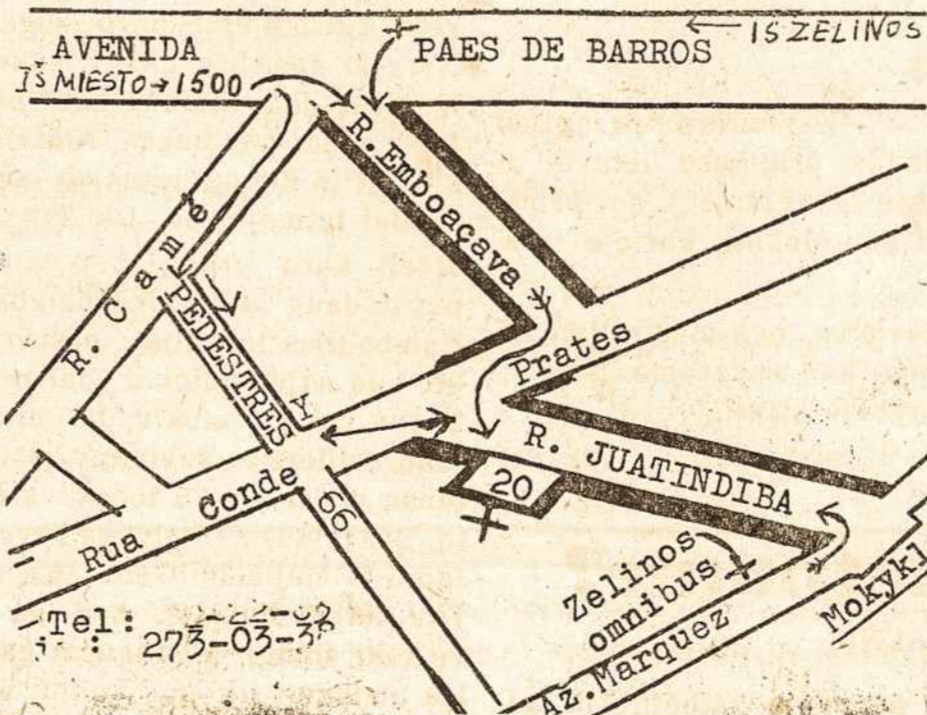
Visus parapijos KAZIMIERIS IR KAZIMIERAS sveikiname mūsų Šv. Tautos Globėjo Šventės proga. Teišmėdžia Jis mums visiems tvirio tikėjimo, Dievo ir Tėvynės meilės!

Šv. Kazimiero Parapijos Kunigai

ŠV JUOZAPO VYRŲ BROLIJA sveikina visus savo narius KAZIMIERIS bei visus kolonijos lietuvius Kazimierus ir Kazimieras vardinių proga. Linki nuolatinės Šv. Kazimiero globos.

Jonas Bagdžius
Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas

KAIP RASTI KELIAS Į ŠV. KAZIMIERO ATLAIDUS KELIAS PAS TĖVUS JĖZUITUS

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ M. LIETUVĄ.

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

DR. ANTONIO SIAULYS
C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca; Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352